

† C A S I A N

*Din darul lui Dumnezeu,
Episcop al Dunării de Jos,*

*Prea cucernicului cler, prea cuviosului cin monahal
și tuturor dreptmăritorilor creștini din eparhia noastră,
har, pace, iertare de greșeli și bucurie deplină
din bogăția lunatei sărbători a Paștilor,
iar de la Noi arhierească binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

Iubiți frați și surori în Domnul,

Această mărturisire, pe care am făcut-o întreit, este mărturia comună a faptului real al Învierii din morți a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Împreună cu noi, creștinii, lumea se deschide și ea spre cer, părăsind momentan frământările, grijile și necazurile pământești, pentru a primi suflaște „pe Împăratul ceresc, Cel nevăzut, înconjurat de cetele îngerești“, Care iese biruitor din mormânt, căci „cu moartea Sa a omorât moartea“ spre a ne împărtăși tuturor viața.

Cuvântul pastoral este, spre deosebire de o predică ocazională, mărturisirea comună a Învierii Domnului de către toți credincioșii și slujitorii Eparhiei Dunării de Jos, în comuniune cu toată Biserica Ortodoxă din România și din lume.

Ni se alătură la prăznuire toți cei adormiți; participă spiritual, și ei, la aceeași luminoasă biruință, căci astăzi, la Sfintele Paști, *„cerurile după cuviință să se veselească și pământul să se bucure și să prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută; că S-a sculat Hristos, Bucuria cea veșnică“* (Cântarea I, Canonul pascal).

Adunați într-o singură familie a vieții, dispăre din sufletele noastre frica morții care ne ține în robie și prin care se întunecă și căile drepte către Domnul, către semeni și către creație. Răul se împrășteie acum, ca fumul și se topește *„ca ceara de la fața focului“*. Îndoielile și suferințele noastre încetează și ele, căci urzitorii păcatului, demonii, fug de la fața lui Dumnezeu și de la cei ce cu inimile și cu sufletele luminate trăiesc, cu adevărat, prezența Mântuitorului, Dătătorul vieții veșnice.

În noi și între noi se așază pacea lui Dumnezeu *„care covârșește orice minte“* (Filip. 4, 7), ca astfel *„să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos!“* (Filip. 2, 11) și din plinătate Sa, am primit *„har peste har“* (Ioan 1, 16). Așadar, astăzi primim toți cei ce trudim aici, la gurile Dunării, darurile pascale în frățietate și unitate, ca pe o Împărtășanie mult așteptată, după o lungă călătorie a postului. Pacea, liniștea sufletească, luminarea minții prin credință și bucuria vieții, ca dar dumnezeiesc, se așază în inimile noastre, iar Domnul Înviat din morți ne întâmpină pe toți, precum odinioară pe sfintele mironosițe și pe iubitorii Săi ucenici și apostoli. De aceea, ne este de folos să primim, cu adevărat dumnezeiește, toți darurile Sfintelor Paști, în comuniune adevărată, slujitori și credincioși din toate

parohiile, mănăstirile ori capelele; din spitale, din aziluri, din orfelinat, din armată sau din penitenciare, cu credință puternică și cu tărie mărturisitoare, ca, astfel, fiecare dintre noi să devină un „apostol al Învierii“ într-o lume prea încercată de ură, de violență, de teroare și de moarte.

Dreptmăritori creștini și creștine,

Ce cuvinte omenești pot avea în ele forța și energia în măsură să explice sentimentele și trăirea creștinească a Învierii Domnului ca fapt real, prin care, de aproape două milenii, suntem salvați de moartea cea veșnică? Nu observăm, fraților, că viețuitoarele ori obiectele neînsuflețite nu au nici memoria, nici legătura sacră cu istoria și cu viața noastră? Chiar dacă ne slujesc pentru o perioadă de timp, se uzează, dispar ori ies din folosire. Faptul Învierii Domnului însă nu este doar o comemorare, o amintire sau o simplă actualizare a ceea ce s-a petrecut acum două milenii, ci chiar prezența Domnului vie, perceptibilă, binefăcătoare și ajutătoare nouă, tuturor. El iese prin piatra pecetluită, cu ostașii romani de față, neputincioși în a-și explica științific sau omenește minunea care înseamnă îndumnezeirea trupului Său, pe care materia nu-l mai poate reține. Cu toate că, în timp, a mai dispărut această încredințare concretă a prezenței personale a Mântuitorului Înviat din morți, iată-ne, în puținătatea credinței noastre, gata să primim pe Cel ce ne trece și pe noi, pe fiecare în parte, „de la moarte la viață și de pe pământ la cer“, cu toate că suntem încă în acest trup stricăcios.

Aceasta este marea taină a legăturii directe a Domnului Înviat cu noi, cei ce în toate bisericile, în această prea strălucită zi pascală, trecem de la înțelesurile noastre limitate la înțelegerea

faptului real al prezenței în apropierea noastră a Izvorului vieții și renașterii noastre. El ne ajută să pășim de la starea trupească și stricăcioasă a firii noastre, la cea duhovnicească și nestricăcioasă, după cum ne încredințează și cântarea bisericească, căci „*cu trupul adormind ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune izbăvinduo-l și moartea stricăciunii, lumii de mântuire*“ (Svetilna Paștilor).

Deși rămânem unii lângă alții și în aceeași realitate umană, la această întâlnire sacră, plină de daruri spirituale, ne îndreptăm spre sursa înnoirii duhovnicești, căci prin trecerea Domnului prin moarte la Înviere, trupurile noastre primesc, de pe acum, arvuna purificării și înnoirilor aidoma bobului de grâu ce se așază sub brazdă și primăvara răsare plin de viață: „*Se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc*“ (I Cor. 15, 44).

Așa cum ne învață Biserica noastră mamă prin trăitorii ei atât de apropiați de Hristos, fraților și surorilor în Domnul, *Învierea este începutul creației celei noi, pentru că ne cuprinde în mod actual în starea jertfită și înviată a trupului Său pe noi toți, cei care credem nu numai prin comunitatea de natură ce o are cu noi, ci și prin cuprinderea noastră personală „în El și prin pe-trecerea Lui în noi*“ (Pr. D. Stăniloae, *Dogmatica*, vol. II, p. 186).

În această stare suntem plini nu numai de strălucirea exterioară a luminii din mâinile noastre ori de frumusețea cântărilor, a rugăciunilor și a comuniunii mulțimii credincioșilor, *ci suntem real luminați interior, prin credință puternică, ca să omorâm și în noi boldul morții, care naște frica, teama, violența și răul în lume*. Este o împărtășire reală de putere sfântă din puterea lui Hristos Care, „*cu moartea pre moarte călcând*“, ne invită să-L urmăm în aceeași direcție, spre a învia și noi, cu adevărat, prin credință și fapte bune, la o viață reală, eliberată de păcat. „*În*

*față, Hristos îi vede pe toți cei ce cred în El, căci pe fața Lui se reflectă gândul lui Hristos la fiecare și pe fața fiecărui credincios. Se vede imprimat Hristos. Îl vede pe Hristos progresând în transformarea fiecărui credincios după chipul Lui, până îl va aduce la starea Sa de înviere. În aceasta constă comuniunea progresivă a Tatălui cu toți cei ce cred în Fiul Său. Astfel, unindu-ne cu Sine, Hristos ne unește cu Tatăl“ (Pr. D. Stăniloae, *ibidem*).*

Următorul pas este trăirea în realitățile Învierii Domnului, adică eliberarea noastră de frica morții și de faptele rele ce decurg din aceasta, cu urmări extrem de grave asupra viețuirii noastre astăzi, într-o lume plină de violență și de moarte. Încă aici, în trup și între noi, în casele și în familiile noastre, la locul de serviciu și în toată societatea, putem începe această experiență a Învierii în viața normală. Trebuie să fie așa pretutindeni! Numai astfel putem depăși obstacolele atât de grele și de împovărătoare din viața de zi cu zi, convertindu-ne din inimă la Domnul vieții veșnice și al Învierii, Iisus Hristos, Care ne învață permanent în Biserica Sa, care este „*stâlp și temelie a adevărului*“ (I Tim. 3, 15).

Învierea Domnului este și *izvorul libertății persoanei* de a refuza păcatele care o închid într-o carceră opacă și care-i întunecă gândirea și îi provoacă violența și stricăciunea. Astfel, din starea despre care se spune omenește că nu se mai poate face nimic pentru îmbunătățirea noastră, ne cheamă și ne ridică Hristos Domnul, invitându-ne *să facem și noi pentru noi ceea ce face El pentru noi*. Libertatea și puterea prin care ne trece El peste pragul morții pe care o distruge ni le oferă și nouă, iar ca dar concret, ne întărește și ne dă chiar trupul Său înviat și plin de slavă, prin Sfânta Împărtășanie care „*arde spinii patimilor și vindecă numărul deplin al simțurilor noastre*“ (din Canonul Sfintei

Împărtășanii). Firea noastră omenească, decăzută, *se ridică la starea de duhovnicie, iar libertatea de a alege între rău și bine se convertește, se luminează și deosebește obiectiv stricăciunea de nesticăciune.*

Alegând pe Hristos, urcăm cu El la *starea de oameni adevărați, buni și iubitori, frați prin aceeași credință în nemurire și lucrători ai virtuților, ca fii autentici și liberi ai lui Dumnezeu. Aceștia se împărtășesc, cu adevărat, din starea de înviere. Aceasta este firea omenească vindecată, înnoită, liberă de păcat și gata de jertfire pentru semeni și pentru întreaga creație, „că toată făptura împreună suspină“* (Romani 8, 22) din pricina păcatului. De la oameni robiți de patimi trecem, frați și surori, cu Hristos, în această fericită stare a Învierii Sale, ca persoane libere, demne și curate, gata de comuniune, de frățietate și de dragoste autentică, „*că dragostea acoperă mulțime de păcate*“ (I Petru 4, 8). Așa înțelegem mai bine toți, de ce în Ortodoxie Învierea este zugrăvită în icoane reprezentându-L pe Mântuitorul coborând până la iad și întinzându-i mâna Sa lui Adam, pe care-l eliberează de chin, de întuneric, de singurătate, de moarte. *Așa se adeverește că absența lui Dumnezeu din viața noastră este începutul morții noastre lente.* Cad, așadar și pentru noi, de Înviere, toate zăvoarele, toate lanțurile robiei, fricii, urii, păcatului și morții și toți ne eliberăm și devenim semeni frați, gata să începem o viață nouă.

Prea iubiți frați creștini,

Am stăruit anul acesta, în cuvântul de Sfintele Paști, asupra acestui înțeles personal, adică pentru fiecare din noi în parte, cu gândul la noi toți care suferim mult, pretutindeni în lume, de

egoism, de ură, de nesinceritate, de ignoranță, de indiferență față de semenii aflați în suferință și, iată, chiar de teroarea morții. Toate vocile responsabile din lume se înalță spre a fi auzite, ca un strigăt de alarmă, pentru a se reveni la normalizarea relațiilor dintre oameni, ca frați, și nu ca adversari. Dar răul își continuă „slujba“ sa distrugătoare în toată libertatea.

Este nevoie de glasul, de puterea și de ajutorul Celui ce poate să schimbe omul cu adevărat! Este momentul să-L ascultăm pe Cel ce ne iubește cu adevărat, chemându-ne să-L urmăm și să-L primim ca model adevărat, de urmat în viață. El este Domnul vieții, Hristos, Care ne împărtășește armele spirituale ale smereniei și dragostei Sale, *spre a distruge răul din noi, din gândirea și din inimile noastre*. Astfel, vom reînvia la normalitate, la viață. Se spune în prezent că se cultivă tot mai des în oameni „sămânța“ morții. Hristos și Biserica Sa, mai ales acum, de Înviere, *ne cheamă să cultivăm sămânța vieții, care poartă în ea toată iubirea lui Dumnezeu față de umanitate, „căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său, Cel Unul-Născut, L-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“* (Ioan 3, 16).

Să credem cu tărie în această ofertă a Domnului, a Bisericii Sale, spre a împrăști din noi și dintre noi tot întunericul și toată umbra morții, salutându-ne, mai ales acum, de Sfintele Paști, cu mărturia vieții veșnice: ***Hristos a înviat!, Adevărat a înviat!***

Învierea Domnului să ne fie ajutor și înnoire umană, imbold de înfrumusețare a întregii creații. De aceea, El S-a arătat înviat nu la mormânt, ci într-o frumoasă grădină, spre a prefigura raiul încă aici, pe pământ. Iată de ce Paștile nu înseamnă doar o manifestare a tradiției, atât de bogată și de frumoasă, a hainei noi, a mesei îmbelșugate ori a casei curățate. Toate acestea capătă sens doar aunci când sunt puse în lumina prezenței Mântuitorului Care ne invită să participăm întâi la întâlnirea cu El, prin împăr-

tășirea cu Prea Curatele Sale Taine, la Sfânta Liturghie, la agapa dragostei și apoi la toate celelalte bucurii în viața socială.

În acest duh și cu această împuternicire de la Hristos Domnul, vă rugăm să mergeți, întăriți în credință, spre lume, *ca niște „apostoli“ ai învierii la viața cea adevărată și să nu-i uitați pe copiii nimănui, pe bătrâni, pe întemnițați, pe săraci și pe toți cei fără de sprijin*. Să le oferim tuturor, din ofranda bucuriei, a păcii, a libertății duhovnicești și a vieții liniștite, o fărâamă, ca recunoștință că noi am primit tot Trupul Domnului Înviat!

Mai înainte de toate însă, să ne iertăm sincer, să primim de la Domnul modelul iertării Sale necondiționate!

Să ne iubim unii pe alții, precum Domnul ne iubește pe toți!

Să ne îmbrățișăm creștinește și așa să refacem comuniunea dragostei din toate sufletele creștine, din toate bisericile și capelele, din toate localitățile - orașe și sate - de pe întinsul Eparhiei Dunării de Jos.

Să mărturisim din inimă:

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

*Al vostru de tot binele doritor
și către Hristos cel Înviat din morți rugător,*

† Casian,
Episcopul Dunării de Jos